

Φεστιβάλ στη Σαμοθράκη: Ταξίδι στο χιονισμένο Φεγγάρι

D documentonews.gr/article/festival-sti-samothraki-taxidi-sto-xionismeno-feggari

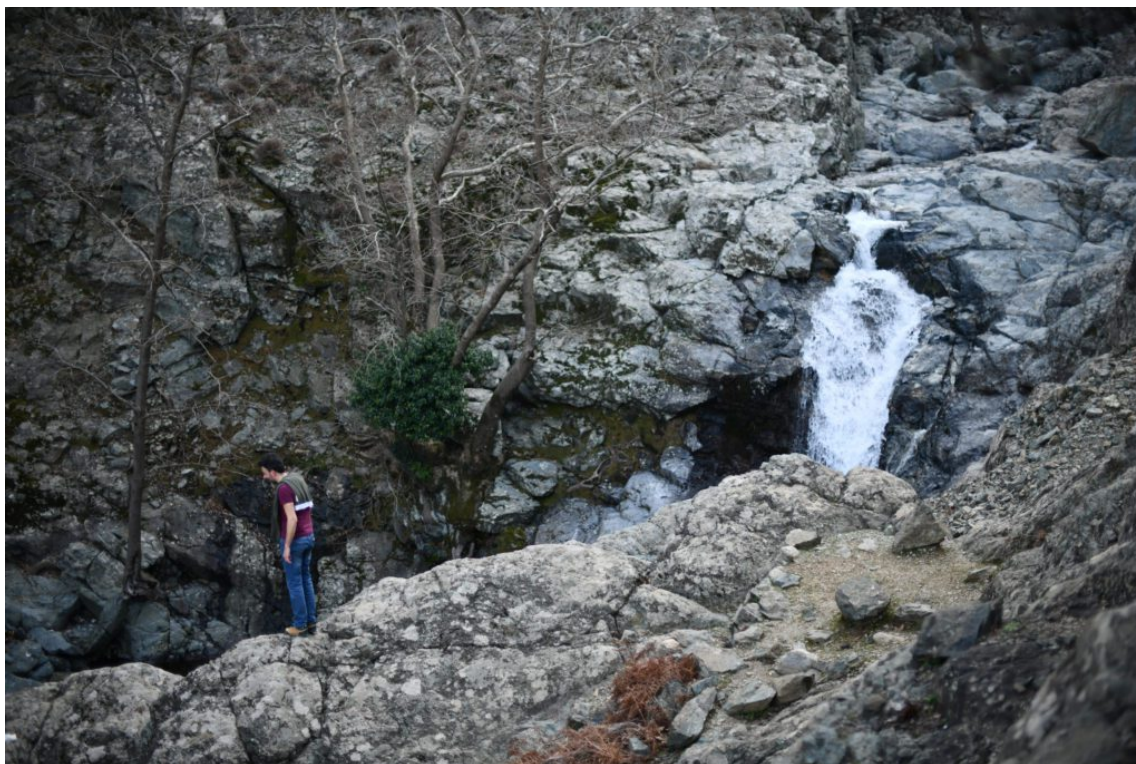
Βένια Σταματιάδη

16 Απριλίου 2022

Η καλλιτεχνική (συν)διευθύντρια του Ενα Φεστιβάλ στη Σαμοθράκη Βένια Σταματιάδη μεταφέρει την εμπειρία της μαρτιάτικης γιορτής.

Η ιδέα ήρθε ξαφνικά, σαν ένα ταξίδι που αποφασίζεις τελευταία στιγμή και αρχίζεις να ψάχνεις εισιτήρια, δωμάτια, αεροπλάνα και πλοία on line. Σαν ένα ταξίδι που σε βάζει να γεμίσεις βαλίτσες ρίχνοντας άτακτα μέσα από πουλόβερ μέχρι μαγιό και σαγιονάρες και την ώρα που τα βάζεις αμφισβητείς τις επιλογές σου, δεν ξέρεις πού και αν τελικά θα τα φορέσεις.

Μάρτιο στον καταρράκτη (© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Στο νησί με τη μυστηριακή αύρα

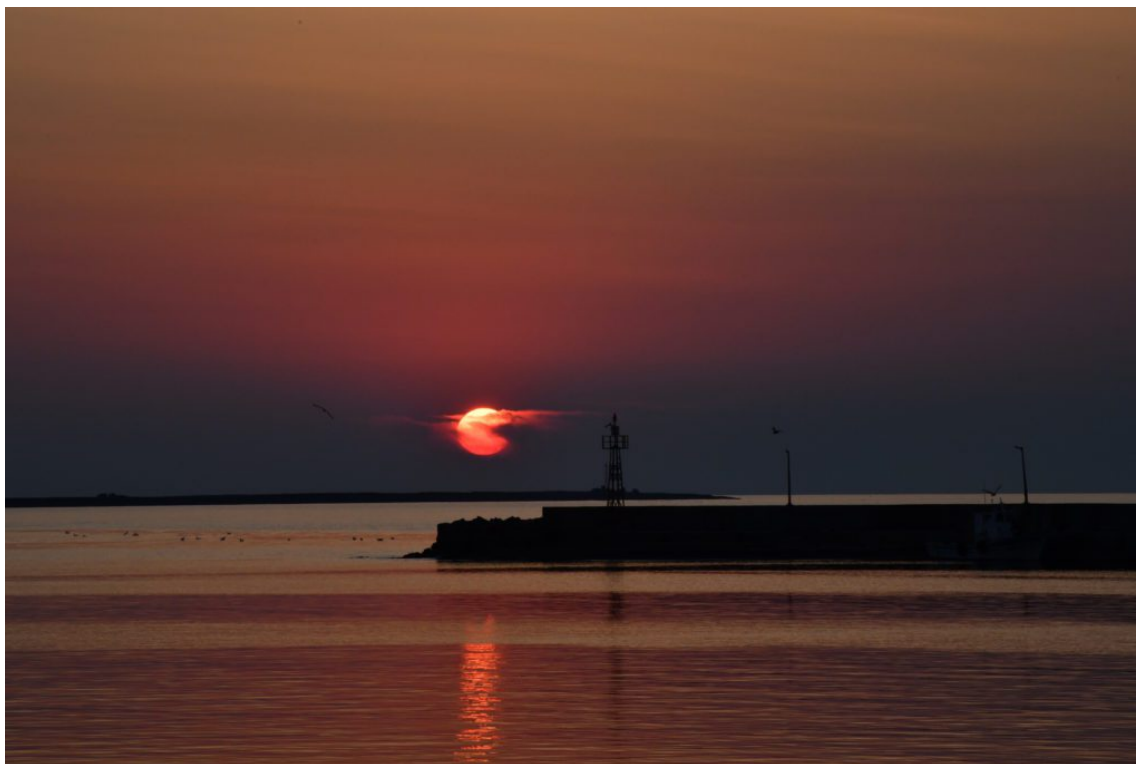
Η ιδέα έλαμψε ξαφνικά πριν από μερικά χρόνια και την ώρα εκείνη όλα φάνηκαν ταιριαστά και προφανή. Ένα νησί που αγαπάμε πολύ, παρά πολύ. Ένα νησί γεμάτο με ρέοντα νερά, πλατάνια, ιστορία και δύναμη που άλλοι τη λένε ενέργεια και άλλοι ζωή. Ένα βουνό αγριωπό που γέννησε μυστήρια σκοτεινά για να δώσει εξηγήσεις στον άνθρωπο του τότε. Εξηγήσεις για την αδιάκοπη κίνηση μιας φύσης που δεν εξημερώνεται. Νερά αλμυρά που ενώνονται με γλυκά και σχηματίζουν ένα αχώριστο, πλήρες όλον: ένα νησί, τη Σαμοθράκη μας. Μια Σαμοθράκη ακριτική, αποκομμένη από τον αστικό ιστό, μια Σαμοθράκη που ζητάει, απαιτεί, αξίζει και δίνει.

Η Ελένη Αποστολοπούλου, η Βένια Σταματιάδη και η Ηλέκτρα Καρτάνου (© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Και ήταν η συνάντηση με την Ελένη Αποστολοπούλου σε αυτήν τη Σαμοθράκη και σε ένα Παρίσι που φοράει κασκόλ οχτώ μήνες τον χρόνο που έδωσε μορφή στην ιδέα.

Αποφασίσαμε να κάνουμε το φεστιβάλ εκτός τουριστικής σεζόν γιατί τα νησιά δεν ζουν μόνο το καλοκαίρι. Η επαφή των ανθρώπων των πόλεων με τα νησιά θυμίζει την εικόνα που είχα μικρή για τους ηθοποιούς ή μάλλον για τους ρόλους – ότι είναι πλάσματα μαγικά, των οποίων η ζωή είναι πάνω στη σκηνή, ενώ μας επιτρέπουν να τους επισκεφτούμε εντός συγκεκριμένου ωραρίου. Όσο για το μετά; Πέφτουν για ύπνο μέχρι την επόμενη επίσκεψη. Τότε ζήλευα, ήθελα κι εγώ να έχω γεννηθεί τέτοιο πλάσμα μαγικό. Μετά κατάλαβα ότι δεν γεννιέσαι αλλά γίνεσαι και όταν έγινα επέστρεψα στην ιδέα της μαγείας της σκηνής αλλά από άλλο δρόμο.

(© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Πίσω όμως στα του φεστιβάλ. Κάπως έτσι έχουν στο μυαλό τους οι άνθρωποι των πόλεων τα νησιά. Οτι ξυπνάνε ίσα ίσα να τους υποδεχτούν τον Αύγουστο και στη συνέχεια πέφτουν για ύπνο περιμένοντας τον επόμενο. Αυτό όμως απέχει πολύ από την αλήθεια κι εμείς για τη Σαμοθράκη μας το ξέραμε. Γνωρίζαμε τους υπέροχους ανθρώπους που επιμένουν να μένουν και να παλεύουν εκεί χειμώνα καλοκαίρι, τη δυστυχώς ελάχιστη νεολαία που μένει, σε πείσμα των καιρών και της έλλειψης ευκαιριών. Για τους ανθρώπους αυτούς θέλαμε να φτιάξουμε ένα φεστιβάλ ή καλύτερα με τους ανθρώπους αυτούς θέλαμε να φτιάξουμε ένα φεστιβάλ: το φεστιβάλ μας, το φεστιβάλ τους.

Κι έτσι γεννήθηκε το Ενα Φεστιβάλ στη Σαμοθράκη που έγινε μήνα Μάρτιο, που είχε θέατρο, ακροβασία, μουσική, εργαστήρια.

Ellika and the wolf» (© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Εως τη θάλασσα κι ακόμη παραπέρα

Τετάρτη πρωί πετάξαμε από Αθήνα για Αλεξανδρούπολη, 8 το πρωί, νυσταγμένοι και ενθουσιασμένοι. Λίγο πιο πολύ ενθουσιασμένοι από νυσταγμένοι. Δεν το πιστεύαμε ότι θα επιβιβαζόμασταν στο «Αδαμάντιος Κοραής» μήνα Μάρτιο φορώντας πουλόβερ. Δεν το πιστεύαμε ότι σε λίγες ώρες θα βλέπαμε τη χιονισμένη κορυφή του όρους Σάος (Φεγγάρι) να πλησιάζει πολύ, όλο και πιο πολύ. Και όταν από το κατάστρωμα του πλοίου αρχίσαμε να ξεχωρίζουμε με τη σειρά το λιμάνι των Θέρμων, την Παλιάπολη και τελικά την Καμαριώτισσα ξέραμε ότι ήταν αλήθεια, ήμασταν εκεί, στο μαγικό νησί, μήνα Μάρτιο και έτοιμοι να σηκώσουμε τα πανιά του ομορφότερου φεστιβάλ που μπορούσαμε. Για το νησί. Για εμάς. Γι' αυτό το αχώριστο όλον.

«Η γυναίκα-λύκαινα» (© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Στο Φιδέλειο Πνευματικό Κέντρο μας υποδέχτηκε μια αγκαλιά ανθρώπων. Ο Στέλιος ακούραστος και χαμογελαστός, ο Μανώλης, ο Φώτης, ο Ορέστης. Χωρίς αυτούς δεν θα υπήρχε φεστιβάλ. Και τι νόημα άλλωστε θα είχε χωρίς αυτούς το φεστιβάλ; Το πανί της Ηλέκτρας για το εργαστήριο ακροβατικών τοποθετήθηκε με μια ταχύτητα, ένα νοιάξιμο και μια διαθεσιμότητα στις οποίες ούτε καν να ελπίζεις δεν μπορείς στις πόλεις. Ήταν όλοι εκεί, πρόθυμοι να βοηθήσουν, να συμμετάσχουν, να κάνουν τα πάντα για το φεστιβάλ τους. Κι όταν λέω όλοι εννοώ κόσμο και συμμετέχοντες – το φεστιβάλ έγινε για όλους προσωπική υπόθεση και αυτό είναι το πιο σημαντικό, το πιο συγκινητικό. Κανείς δεν έκανε απλώς τη δουλειά του· ο σκοπός ήταν για όλους, ήταν άλλος, λίγο πιο μεγάλος. Οι παραστάσεις «Η γυναίκα-λύκαινα», «Οι κάτω απ' τ' αστέρια», «Ellika and the wolf» και το εργαστήριο, αυτό το εργαστήριο ακροβατικών για παιδιά το οποίο ήταν η μεγαλύτερη αγωνία μας. Είχαμε δώσει τηλέφωνα και mails για συμμετοχές αλλά μόνο δύο άνθρωποι είχαν επικοινωνήσει. Είχαμε κάπως στενοχωρηθεί, πιστεύαμε πως τα παιδιά θα αγαπούσαν τα ακροβατικά, αλλά αυτά δεν φαίνονταν να ενδιαφέρονται. Μέχρι που τη μέρα της έναρξης αυτοκίνητα περίμεναν ήδη έξω από το κτίριο την ώρα που φτάσαμε, αρκετά πριν από την ώρα του ραντεβού. Και έτσι έγινε και το άλλο πια σαφές για εμάς: στις κοινωνίες τις πιο ανθρώπινες τα μέλη τους δεν λένε, κάνουν.

«Οι κάτω απ' τ' αστέρια» (© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Τέσσερις μέρες κράτησε το φεστιβάλ μας. Πολύς κόσμος έδωσε το παρών, πάνω από διακόσια άτομα. Ολων των ηλικιών. Όταν φεύγαμε όλοι ρωτούσαν πότε θα ξαναπάμε, μας λέγανε πόση ανάγκη έχουν από δράσεις τέχνης, πολιτισμού, πόση ανάγκη έχουν τα παιδιά από δραστηριότητες, από δυνατότητες να καλλιεργήσουν τις κλίσεις, τα ταλέντα τους. Εμείς τους είπαμε ότι θα κάνουμε τα πάντα για να είμαστε εκεί κάθε χρόνο – κι αν κι αυτό σίγουρα δεν είναι αρκετό για τις ανάγκες ενός τόπου, ενός τέτοιου τόπου όπως η Σαμοθράκη, θα προσπαθήσουμε να μεγαλώσουμε το φεστιβάλ μας όσο πάει, να το φτάσουμε έως τη θάλασσα κι ακόμη παραπέρα.

(© Κωνσταντίνος Σοφικίτης)

Στοιχεία ταυτότητας

Το Ενα Φεστιβάλ στη Σαμοθράκη τίμησαν με τη συμμετοχή, τη δουλειά, την ενέργειά τους οι Ηλέκτρα Καρτάνου, Κωνσταντίνος Μπιμπής, Λίλα Μπακλέση, Αριόν Βειζί, Αρτεμης Γρύμπλα, Τηλέμαχος Τσαρδάκας, Αλκης Ζούκας, Ελλη Καμπίτση, Κωνσταντίνος Σοφικίτης, Μανώλης Στεργίου, Φώτης Φωτεινός, Στέλιος Βαλμάς, Ορέστης Χατζόπουλος, ενώ τη διοργάνωση και την καλλιτεχνική διεύθυνση είχαν οι Βένια Σταματιάδη και Ελένη Αποστολοπούλου.

Το φεστιβάλ υλοποιήθηκε και με τη συμβολή του ΥΓΠΟΑ, του Δήμου Σαμοθράκης, της Zante Ferries, του Centre Culturel Hellénique, του ξενώνα Αξιόκερσα και του Samothraki Web Radio.